

IN GELOOF

24 november 2024, Eeuwigheidszondag

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Cellist: Sara Nakade

KOMEN

- Welkomstwoord
- Aanvangslied 'Tijd van leven' (Lied 845 – melodie Psalm 86)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 84: 1 en 6
- Bij wijze van kyriegebed lees ik het volgende gedicht:
Er komt een dag dat je weer blij kunt zijn
en dat je vreugde kent, als ooit tevoren.
Ik weet het wel: nu is je hart bevroren
en iedere vezel van je hart doet pijn...

Er komt een dag dat je weer zingen kunt.

Dat je gezangen ver ten hemel stijgen.

Ik weet het wel: nu zal je stem nog zwijgen omdat je God geen vreugdezangen gunt.

Er komt een dag dat je weer horen kunt de woorden, die God zelf je toe zal fluisteren.

Toe, open hart en oor, om stil te luisteren, want ergens wacht toch weer een hoogtepunt.

Er komt een dag, dat je weer danken kunt. Omdat hij toch je hand heeft vastgehouden. Omdat hij alles om jou heen herbouwde omdat je rust vond bij je Middelpunt.

Eens komt die dag. Vandaag, morgen, volgend jaar of in de eeuwigheid.

Glorialied 'Eens komt de grote zomer' (Lied 747: 1 en 8)

WOORD

- Met de kinderen
Gebed
Gesprek 'Zo sterk als liefde'
Lied: 'Liefde is bij zijn' (AWN IV, 26)
- Schriftlezing Hebrëeën 11: 8-16
- Lied: 'De heiligen ons voorgegaan' (Lied 728)
- Verkondiging
Geloven - dat is niet te definiëren.
Geloven dat kan je niet in formules vatten.
Geloven, dat kan je niet uitleggen, je kunt het ook niet aan iemand geven. Je kunt er geen handleiding voor schrijven.

Maar wat is het dan?

Eerder in dit hoofdstuk probeert de schrijver van de Hebrëeënbrief een definitie van geloven te geven, daar staat:

"Het geloof nu is de zekerheid van de dingen, die je hoopt, en het bewijs van de dingen, die je niet ziet."

Maar ja, met zo'n definitie schiet je niet veel op. "De zekerheid van de dingen, die je hoopt, en het bewijs van de dingen, die je niet ziet. Daarom gaat het de rest van het hoofdstuk over persoonlijke ervaringen van geloof. Het gaat om wat jij, wat u aan het geloof hebt.

Geloof - dat is een ervaring. Een kracht die je krijgt, zo hoor ik van mensen, of juist een kracht die je soms mist.

Geloof geeft me inzicht en vergezichten, het laat me anders de wereld in kijken, zegt iemand anders.

Ik zie niet alleen al die verschrikkelijke ontwikkelingen van oorlog en geweld in de wereld. En ik maak me niet alleen zorgen over allerlei ondemocratische tendensen en het wegzetten van groepen ook in ons land, maar dankzij mijn geloof zie ik ook iets anders: De liefde die mensen delen. De hoop op een betere wereld. De kracht die mensen krijgen ook als het niet goed met ze gaat.

Geloof geeft me nieuwe ogen, waardoor ik andere dingen zie dan de mensen om je heen, of ik in het nieuws hoor. Dat in alle hardheid van deze wereld er mensen zijn die om je geven en je helpen. Dat er in alle troosteloosheid in deze wereld weldegelijk troost en liefde te vinden is. Dat mensen, dat jij, dat u, zich geborgen mag weten. Het gevoel soms dat je bekruipt dat je niet alleen bent, maar dat er iemand bij je is. Die je vasthoudt, die je opvangt, die me je meegaat als je niet alleen durft.

Dat is ook geloven. Júist dat is geloven. Leven uit de hoop, zien wat er (nog) niet is.

Maar hoe weet je nu dat dat geloof is? Hoe ervaar je juist daarin nu iets van God?

Dat vroeg de schrijver van de Hebrëeënbrief zich ook af. En daarom noemt hij na die onbegrijpelijk definitie van geloof een hele schare van mensen als geloofsgetuigen.

Om te geloven heb je inspiratiebronnen nodig. Mensen en verhalen die je op het spoor van God zetten. Die moed geven, die een voorbeeld voor je zijn. En dus gaat het in Hebrëeën 11 helemaal niet om de definitie van het geloof. Het gaat erom wat geloof met mensen doet.

Neem nou Abraham:

Door geloof heeft Abraham begrepen dat hij met zijn verleden moest breken, om al zijn zekerheden op te geven, in beweging te komen en op weg te gaan, zonder ook maar te weten waar hij naar op weg was. En – hoe is het mogelijk - hij ging!

Maar zelfs dat land dat hem beloofd was, bleef voor hem het land een vreemd land. Een land waarin hij rondzwierf en leefde in tenten die weer afgebroken konden worden. Zo hield hij de geloofsverwachting levend van een andere wereld, de nieuwe aarde, de stad van vrede, woonplaats van God. Hij wist van de tijdelijkheid van het leven. Hij wist van een beter hemels vaderland.

Door geloof vond Sara de moed en de kracht om, zo oud als zij was, te blijven geloven in de toekomst van haarzelf en het kind dat zij toch nog ter wereld zou brengen. Zij had een belofte en hield zich eraan en vertrouwde het woord van de Eeuwige, zodat uit mensen die afgeschreven waren een volk werd geboren waarvan men zegt: ze zijn zo talrijk als zand van de zee!

Het idee is dat jezelf de lijst verder invult:

Door geloof spraken Nelson Mandela en Desmond Tutu over een nieuwe gemeenschap van mensen die met elkaar leven in vrede, in gelijkwaardigheid, recht en respect, terwijl ze leden onder de apartheid.

Door het geloof sprak Marten Luther King al van een droom en hij zei dat hijzelf al een blik had geslagen in die andere toekomst van zwarten en blanken waarin niemand de ander meer ruimte misgunt.

Door het geloof schreef Anne Frank, van een bloeiende boom midden in een winter van oorlog. In alle wanhoop geloofde zij dat de schrik van de nacht haast ten einde moest zijn en het morgenlicht niet meer ver. Zij verwachtte de zon van het recht stralend te zien opgaan over de aarde, terwijl de macht van het duister nog heerste en zelfs de vlam van haar eigen leven zou doven.

Door geloof zijn er joden die het lef hebben om de Palestijnse gebieden in te gaan en Palestijnen te helpen iets van hun verwoeste leven te maken.

Door het geloof zijn er in Amsterdam joden en moslims die elkaar opzoeken en vrienden worden.

Vandaag denken we aan mensen die ons zijn voorgegaan. Die ons het leven geleerd hebben. Een broer, een vriendin, een moeder - geliefde mensen uit je eigen kring. Iemand die er niet meer is, dit jaar of al eerder gestorven. Mensen die je het leven schonken. Die je liefde gaven en vriendschap. Die je anders naar de wereld lieten kijken.

In geloof zijn ze gestorven, Abraham en Sara, Anne Frank en Marten Luther King zonder het beloofde te hebben verkregen, maar zij hebben het uit de verte gezien, zij wisten van een wereld die komt. Zij leefden van de hoop, de verwachting van Gods Koninkrijk. Zij hebben nooit gezegd dat zij er al waren, maar noemden zichzelf passanten op aarde, omdat de weg terug voorgoed achter hen lag en zij verlangden naar dat andere land. Daarom is God juist hun God geworden. Zij zijn getuigen van het geloof geworden - geloof in een wereld die goed is. De wereld waarnaar iedereen naar op weg is. Voor hen bouwt God de stad van vrede.

En zo zijn er vele getuigen van ooit en van nu. Roep ze in herinnering. Vandaag klinken hun namen, Vandaag herdenken we ze in stilte als we een klein lichtje aansteken aan het eeuwige licht van de paaskaars. Zij die ons zijn voorgegaan. Kinderen van het licht.

Want dat is wat wij geloven.

Dat het echte leven zich afspeelt in het verborgene. Dat er in het duister van deze wereld een licht brandt. Klein en kwetsbaar, maar niet te doven. Dat lichtje, dat lichtje is een teken van een nieuwe wereld. Een wereld waar geen duister is. Waar God het licht is. Een wereld waar het goed is. Waar je geborgen bent in Gods liefde.

Zonder zekerheid die we kunnen bewijzen, maar met de zekerheid van al die mensen voor ons, en naast ons die met hun leven en in hun woorden vertellen: "het is waar! Het Koninkrijk bestaat. Het is onder ons, het is er altijd geweest en het zal er zijn, overal waar wij het aandurven te geloven, elkaar aan te sporen op de weg van het geloof en elkaar te vertellen van wat wij zien en voelen en hopen.

Een wereld waar God in ons midden is.

Deze wereld. Amen

- Cellomuziek gedeelte uit Cello Suite no. 2, van Johann Sebastian Bach uitgevoerd door Sara Nakade

GEDACHTENIS VAN DE GESTORVENEN

- Inleiding

Velen van u hebben in het kerkelijk jaar dat achter ons ligt afscheid genomen van een geliefde. Voordat wij de periode van advent binnengaan, en toelevan naar het geboortefeest van onze Heer, gedenken wij onze dierbare gestorvenen.

De namen van hen die ons zijn ontvallen, noemen we voor elkaar en voor Gods aangezicht.

Bij iedere naam die wordt genoemd, ontsteken wij een lichtje aan de Paaskaars.

Die paaskaars symboliseert het licht dat God in ons leven wil zijn.

We geloven dat die liefde van God onder ons aanwezig is in de opgestane Heer Jezus Christus. Zijn licht valt over ons verdriet.

Na het noemen van de namen uit de kring van onze gemeente, bent u allen uitgenodigd om een lichtje te ontsteken. U kunt naar voren komen om mensen uit uw eigen kringen te gedenken.

In het licht van de opgestane Heer zien wij het licht dat onze dierbaren in ons leven hebben gebracht bij hun leven. Wij leven in hetzelfde Licht. Gods licht van het leven.

- Zingen: "Heer, herinner U de namen" (melodie Lied 730, t. Kees vd Zwaard): 1

Heer, herinner U de namen,
ieder die gestorven is.
Zie ons aan zoals wij kwamen
uit de diepte, het verlies
van de mensen, die wij dragen
op de lippen, in ons hart,
die wij missen sinds de dagen,
dat de dood ons huis verwart.

- Gedicht 'Slechts in de verte zagen zij' - Sytze de Vries

Slechts uit de verte zagen zij,
die ons zijn voorgegaan.
Op hoop van zegen gingen zij,
droegen zichzelf als stenen aan
voor de beloofde stad, waarvan
de fundamenten lang
al in Gods eigen dromen staan.

Zij hebben naar het land gezocht
waar vrede daglicht is.
Hun leven was een blijvend nee
tegen de nacht van duisternis,
tegen de angst die mensen knecht.
Hun wortels nooit gehecht
in wat alom voorhanden is.

Zij waren vreemden en geen plek
werd ooit voorgoed hun thuis.
Hun hart was hun vooruitgesneld,
zij waren kind bij God aan huis
De horizon van wat ons wacht
is dichterbij gebracht:
wij komen samen met hen thuis!

Als vreemdelingen gaandeweg
vervolgen wij hun spoor.
Zij zijn gestorven met de droom.
Wij zoeken nog, geven gehoor
de Stem die hen geroepen had
naar de gedroomde stad,
want nóg gaat God ons daarheen voor.

Ons hart vertrouwt op hoop van zegen:
De stad van goud die God ons bouwt,
Dat land van ooit
Dat Hij voor ons voltooit.

- Cellomuziek: gedeelte uit Cello Suite no. 2, van Johann Sebastian Bach uitgevoerd door Sara Nakade

- Lied: "Heer, herinner U de namen": 4
God, gedenk de vele aardse
tranen van verdriet en zorg,
vang ze op, Heer, en bewaar ze
in uw kruik van troost en borg;
en ontvang de levensparels,
die wij koesteren als een schat,
wil hen in uw Rijk aanvaarden
en gebruiken voor uw stad.
- Wij brengen anderen in het licht
- Cellomuziek gedeelte uit Cello Suite no. 2, van Johann Sebastian Bach uitgevoerd door Sara Nakade

GEBEDEN EN GAVEN

- Overlijdensafkondiging
- Dankgebed, voorbeden, Stil gebed, Onze Vader
- Inzameling van de gaven

ANTWOORD

- Slotlied 'Ik zal er zijn' (Hemelhoog 460)
- Zegen